

ikke kan nedbringes under 1 Td. Hartkorn, uden at nedlægges. I Regeringsforslaget var Minimumsgrænsen for Selvejerbondegaardene foreslået til 1 Td. Hartkorn eller 12 Td. Land boniteret Jord. I Folketinget har man i § 2 indsat en Skala, hvorefter Minimumshartkornet er sat til 2, 1½ og 1 Td. efter Jordens Kvalitet. Der har i Udvalget været en Del Tale om ikke denne Skala burde have Indflydelse ogsaa for dette Punkt, saaledes at den ene Td. Hartkorn forandres til 2, 1½ og 1 efter Jordens Kvalitet. Udvalget har dog ikke stillet noget Forslag herom, idet man er gaaet ud fra, at man har fastholdt den ene Td. Hartkorn her paa Grund af den Tradition, der har været her i Landet om, at en Gaard ikke kan være mindre end 1 Td. Hartkorn. Altsaa har man ment, at det ikke gjorde nogen Skade, at man indskrænkede Spørgsmaalet om Bevilling til Nedlæggelse til 1 Td. Hartkorn. I Slutningen af samme Stykke staar der, at naar en saadan Selvejerbondegaard nedlægges efter Bevilling, altsaa paa Vilkaar af, at der udlægges et Pligthus, kan dog dette Vilkaar efter Kommunalbestyrelsens Anbefaling bortfalde. Blicher det staaende saaledes, antager jeg, at det praktisk vil stille sig saaledes, at naar en Mand kan faa Lov til at nedlægge en Bondegaard, og kan enes med Kommunalbestyrelsen om ikke at udlægge noget Pligthus, vil en saadan Historie gaa i Orden, uden at nogen vil tage Hensyn til, om der er anført særlige Grunde for, at et saadant Pligthus ikke bliver udlagt. Kommunalbestyrelsens Anbefaling vil efter Udtrykkene i Lovens være tilstrækkelig. Det har Udvalget ikke syntes rigtig om. Der er jo i Lovens en Tendens til at bevare de Pligthuse, der ere oprettede, som man vil se efter de Tilføjelser, der i Folketinget ere fæste til §§ 3 og 4. Der er endvidere i denne Samling fremkommet et Lovforslag om at staffe Jord til Landarbejderne. Der er altsaa en Tendens til at bevare Huse og til at staffe Huse, og Udvalget har derfor ment, at man skulde sørge for, at denne Forpligtelse til at udlægge et Pligthus, ikke skulde tages alt for let. Endringsforslaget gaar derfor ud paa at stærpe Lovens Udtryk. Naar en Mand vil indgaa denne Forpligtelse til at udlægge et Pligthus, skal han indgive et Andragende til Ministeren, hvortil højes en Anbefaling fra Kommunalbestyrelsen. I dette Andragende vil der blive fremsført, hvilke Grunde han har til at blive fri for at udlægge et Pligthus. Derved bliver der en bedre Kontrol, og det kan ikke mere gøres som en simpel Omgaaelse af Lovens. Der har i Udvalget

været en Del Tendens til helt at stryge denne Undtagelsesbestemmelse, saaledes at det blev aldeles obligatorisk, at, hvor som helst en Gaard blev nedlagt, skulde der oprettes et Pligthus. Man har imidlertid ikke ment at burde gaa saa vidt, idet der dog kan tænkes Tilfælde, hvor det virkelig kunde være overflødig at oprette et Pligthus. Der kan være Kommuner, der have saa mange Huse af denne Art, at det ikke vil være heldigt at faa flere, idet man vanskeligt kan staffe Arbejde til Huses Beboere. Udvalget har derfor fastholdt Reglen og blot givet den en anden Form. — Disse Bemærkninger gælde ogsaa Endringsforslaget til § 17, hvor der tales om Oprettelse af Pligthuse ved Sammenlægning af indtil 3 Bondegaarde. Vi have der under Nr. 8 stillet et Endringsforslag af ganske tilsvarende Form.

Lovforslagets § 6 tilstræber at give Lettelse for dem, der ønske at faa Grænserne regulerede; det skal kunne ske paa en lettere og billigere Maade under selve Udstykningsforretningen, uden at det kommer til at koste hunderligt. Det er ikke med § 6 Meningen at udøve nogen som helst Tvang paa nogen af Parterne. Der tales ganske vist om Stævning med 8 Dages Varjel osv.; men det siges i sidste Stykke, at Naboere kan udeblive, uden at det for ham har nogen retlig Følge. Det har kun den Følge, at der saa ikke bliver noget af at faa Grænsen staaet fast mellem de to Ejendomme. Tendensen i Paragraffen er altsaa at give de vedkommende en Afgang, der kan benyttes eller ikke, og man har derfor ikke gerne villet have Udtryk ind, der skulde udtrykke nogen Tvang. Udvalget har derfor foreslaet en lille Forandring. Man har udeladt det med Stævningsmænd og Varslet, idet man ikke har syntes, at der var nogen rigtig Konsekvens i at give den soleenne Indvarsling med Stævningsmænd osv., naar det ikke skulde have nogen retlig Følge, at den tilfagte udebliver. Efter vort Forslag er det Landinspektøren, som omtales i § 5, der, naar man vil have en Udstyking foretaget og henvender sig til ham, giver Meddelelse til de to interesserede Parter om Udstyking og opfordrer dem til at komme til Stede og overvære Opmaalingen samt udtale sig om Steller. Naar begge møde og ere enige om Grænsen, bliver denne staaet fast paa den i andet Stykke foreslaede Maade.

Det næste Endringsforslag er stillet til § 15 og angaar kun en Forandring af Stykernes Orden, idet Udvalget har ment, at det vil være heldigt, at man straks i Spidsen af Paragraffen omtaler de Tilfælde, hvor en Stykdsætning ved Landbrugsmini-